

L'OPINIÓ

Any V-Número 329
Preu: 10 céntims

• BARCELONA • Dijous, 23 de juny de 1932

LA CAMPANYA SEPARATISTA

Potser carregant un xic la nota, però amb un grans fons de veritat, ha estat dit que "en principi, tot el que porten els periòdics és fals, mentre no es demostrï el contrari". Després ve que es demostra que hi ha realment alguna notícia escadussera que és certa i que s'ajusta a la realitat. Però, desgraciat del que prengué el que els periòdics diuen, com un article de fe.

La premsa monàrquica de Madrid, la que nodreix la seva caixa amb diners procedents del contrabandista March, procedents dels conspiradors aljovins de França, procedents de catòlics acabats i de Comunitats en situació folgada, ha arribat a creure's que a còpia de parlar de crisi, un dia o altre n'hi haurà, i un dia o altre caurà del Poder Manuel Azaña.

Es clar que un dia o altre ho encertaran, però per ara faran bé d'asseure's i d'esperar. Tot el que aquests periòdics diuen és fantasia pura. No n'hi ha prou amb dir que "se sap per familiars del ministre d'Hisenda que aquest ha manifestat ganes de dimitir", perquè aquest desig, que no és del ministre sinó que ho és dels que el voldrien dimitir, es faci efectiu. No s'ho creguin PA B C, El Debate, La Libertad, Informaciones, El Imparcial, La Nación i tota la premsa separatista de Madrid que, perquè ells facin una mica d'ambient entre els nuclis ignorants que els llegeixen, l'Estatut hagi de veure interrompuda la seva discussió i hagi d'ésser deixat per a un altre Parlament, perquè aquest l'anés deixant per a un altre i així successivament. No s'ho creguin. L'Estatut serà aprovat per aquestes Corts Constituents; i serà un Estatut amb totes aquelles coses que hi són indispensables perquè la paraula autonomia no sigui un mot sense sentit.

Ho dèiem dies enrera i ho repetim: Les crisis, en aquest règim no es forgen a base d'intrigues ni de maniobres. Es produeixen a la llum del dia, i només es poden provocar pel fet que el Govern sigui derrotat en una votació d'un dictamen respecte del qual hagi establert prèviament que ja qüestió de confiança la seva aprovació. Mentre això no esdevingui, parlar de crisi és perdre el temps inútilment, i escriure sobre crisi és gastar tinta en va.

Quan La Libertad escriu que l'única solució a la situació present per a salvar aquesta crisi imaginària és ajornar el debat sobre l'Estatut per a deixar pas a la reforma agrària i a "otras leyes muy urgentes y que interesan a toda la nación", ho diu amb ganes d'ofendre'ns — no ofèn qui vol, sinó qui pot, i el periòdic del contrabandista no ens podrà ofendre mai — i a més a més vol donar a entendre que l'Estatut no interessa a tot Espanya.

Però les proves del contrari estan a la vista: De tot el territori de la República han sorgit protestes que ha fet aixecar la baixa passió d'aquells interessats a què no s'aprovi. Catalunya ha tingut la virtut de desvetllar el sentiment separatista espanyol que cultiva aquesta premsa reaccionària que hem esmentat, i aci tenim la seva campanya unànime contra l'Estatut, perquè aquesta premsa, interessada a fer fracassar la República, sap que el primer fracàs del règim vindria en el moment en què Catalunya no veïés satisfetes les seves aspiracions i reconeguts els seus drets. Ja veieu si els interessa la qüestió de l'Estatut.

El problema de l'Estatut és el més urgent i el més interessant a resoldre en aquests moments. I no és urgent i interessant a Catalunya. Ho és, tant o més que a Catalunya, a tota la República, que quan el vegi resolt respirarà amb més llibertat, i podrà endegar el país amb la satisfacció d'haver deixat ben encaminada una qüestió fins ara insoluble. I si un dia, realment, arriba a provocar una crisi, el Govern que substituï aquest, el tindria com el primer problema a resoldre.

L'A B C deia ahir que nosaltres, els catalans, tractem d'imposar l'idioma català. Ja sap quins lectors té el periòdic del senyor Luca de Tena! Ja sap a quin públic d'analabets s'adreça, per a fer-li creure coses que pugnen amb el sentit liberal de Catalunya, que ni vol imposar res a ningú ni admet que se la faci objecte d'imposicions. Però és que si no emprés arguments d'aquest ordre, per analabets que siguin els seus lectors, no arribarien a veure com els enganyen?

Mentrestant la campanya separatista madrilenya — entre parlar de crisi i dir falsedats — va desplegant les seves guerrilles. I ja tres dies s'enriquia amb un guerriller nou: el senyor García Sanchiz, el conferenciant carinçol i cursi que ja caure la dava a les senyores que amb prou feines saben llegir i escriure, l'orador admirat per tota la gent que s'abeura de cafè con media, ha fet un speech per a la galeria, des del teatre de la Latina, i ha increpat el diputat per Madrid, senyor Luis Bello, perquè estava al costat de Catalunya. "Li heu donat l'acta — ha dit adreçant-se al públic de Madrid — i en les seves mans es converteix en un instrument parricida, perquè en votar per l'Estatut de Catalunya, vota contra Madrid, que quedarà convertit en una ciutat morta com Bruges". I el conferenciant García Sanchiz — que de tant en tant s'arriba a Barcelona a tractar d'imbecilitzar una mica els predisposats, ha continuat dient totes aquelles bestieses clàssiques que aquests dies surten a les pàgines de El Imparcial i altre premsa separatista.

Però estiguin tranquils que no reeixiran. Ni es produirà cap crisi encara que la pronostiquin un dia darrera l'altre. Ni es dirà la discussió de l'Estatut, ni aquest deixarà d'ésser aprovat a pesar de totes les maniobres que facin. Hi ha una cosa per damunt de la gestió de tota aquesta xurma reaccionària: la voluntat de la República de resoldre el problema de Catalunya. I aquesta voluntat es complirà perquè a les Corts Constituents hi ha una majoria disposada a complir-la.

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT DE LA GENERALITAT

Rectificació d'un solt publicat en un diari del matí.-Consulta als caps dels partits polítics.-La discussió de l'Estatut

Ahir, al migdia, els periodistes que fan informació al Palau de la Generalitat, foren rebuts pel President, senyor Francesc Macià, el qual els féu algunes manifestacions sobre l'actual moment polític. El fet d'haver-los rebut ahir i no divendres, com té per costum, és degut a què aquell dia aquesta setmana s'escau la festa de Sant Joan, i el senyor Macià té compromís d'assistir a uns actes fora de Barcelona.

Després d'amables atencions, el President de la Generalitat començà a parlar:

—En primer lloc he de remarcar-vos la significació del solt publicat per "El Diluvio", en el qual es fa constar el viatge efectuat a Madrid pel Conseller de la Generalitat, senyor Giralt, i el president de la junta municipal del Partit radical, senyor Antoni Montaner, per tal de parlar amb el seu cap polític, senyor Lerroux, per a "conllevar" en vistes a les properes sessions del Parlament relacionades amb el nostre Estatut d'autonomia.

Aquest viatge respon a una iniciativa del Partit radical. Per la meua part, com a President de la Generalitat, he decidit consultar totes les personalitats destacades dels partits polítics de Catalunya, amb la intenció de conèixer la seva opinió respecte l'actitud a prendre davant la discussió de l'Estatut. Si alguns partits, doncs — com el radical — creuen convenient consultar abans els respectius caps polítics, ho fan voluntàriament i no pas per disposició meua.

Avui he consultat el senyor Carrasco i Formiguera, el qual vaig convocar, car no assistí a la reunió de parlamentaris recentment celebrada, per no formar part de la minoria catalana. Es-

sent com és un dels homes més destacats de la Unió Democràtica de Catalunya, he volgut sentir les seves opinions que, com les dels altres, em farà un bon servei en aquests moments de tanta responsabilitat i m'ajudaran en la política a seguir des d'ara. Això no té altre abast.

Un repòrter preguntà al senyor Macià si ara, que feia quaranta-vuit hores que havia tingut la reunió de parlamentaris, podia donar més explicacions sobre el que s'acordà.

—La reunió de dilluns — respongué — no té especial importància. Fou una de tantes converses que celebrem per a canviar impressions, en vistes a les diverses solucions. Per ara, prou sabeu que no es pot prendre una resolució definitiva des del moment que es fa difícil precisar en quina forma es produiran els debats parlamentaris.

Un altre informador preguntà al senyor Macià si havien així mateix consultat els caps de partits polítics que no tenen representació a la minoria.

El President contestà afirmativament.

—Creieu probable que sigui convocada l'Assemblea de la Generalitat? — preguntà un repòrter.

—No. De moment, no. La discussió de l'Estatut suposo que seguirà el seu camí normal. La discussió més viva es plantejarà en la qüestió de l'ensenyament.

—I la qüestió de l'ordre públic?

—No crec que la discussió de l'ordre públic sigui tan forta com l'altra.

—I les finances?

—La discussió de l'assumpte financer és ja una cosa a part. Les qüestions de quantitats són ja més fàcils de solucionar satisfactoriament.

—Esteu satisfet de l'excursió de diumenge a Súrta? — inquirí un informador.

—Molt satisfet, així com de l'acte organitzat pel Centre Republicà d'Esquerra de Valcarlos, que tingué lloc anit al Cinema Manon. Fou un acte esplèndid. Hi hagué un gran entusiasme. Moltes persones hagueren de quedar-se al carrer per no ésser possible d'encabir-n'hi més. L'entusiasme de l'acte d'ahir, doncs, és comparable al dels primers dies de República.

Es tractava d'un acte polític, encara que assistí gent obrera d'aquella barriada que gaudeix dels beneficis de l'esmentada entitat, com són el dispensari gratuït i altres institucions de caràcter benèfic. L'objecte del festival era lliurar-me un pergami amb el nomenament de president honorari. Jo aprofito actes d'aquesta mena per anar a veure el poble, sense preocupar-me especialment de l'organització política a què pertanyen els ciutadans.

—Quins projectes de viatge teniu per a aquestes festes?

—Divendres aniré a Santa Coloma de Queralt, on s'efectuaran diversos actes. Diumenge arribaran a la nostra ciutat cinc orfeons de la Plana de Vic, els quals cantaran al Palau de la Generalitat i després al de la Música Catalana. Assistiré, per tant, a l'acte. A la tarda del mateix dia visitaré Sant Cugat del Vallès. El dia 29, aniré a Reus i d'allí cap a Mèdol, on un orfeó tarragoní cantarà diverses composicions, i probablement m'arribaré a Lleida.

El senyor Francesc Macià, sense tenir més notícies que comunicar als representants de la premsa, s'acomiadà afectuosament de tots ells.

ALBERT DE QUINTANA DE LEON

Per LAUREA DALMAU, Diputat a la Generalitat pel districte de Girona

A les primeres hores de la tarda del 14 d'abril començaren a circular per la ciutat unes noves imprecisions del que s'esdevenia a Barcelona. L'atmosfera política de la ciutat estava carregada degut a l'impuls que la idea republicana havia adquirit en la consciència col·lectiva — cal no oblidar que Girona fou una de les poblacions més castigades per la Dictadura — i per l'èxit demostratiu d'aquesta idea amb la victòria aclaparadora de la candidatura republicana, la qual cosa féu que les noves de Barcelona produïssin l'explosió inevitable dels desitjos populars.

Una convocatòria eventual havia reunit al "Centre d'Unió Republicana" alguns dels homes representatius de la política republicana i catalanista, i recollint l'ambient que frisava per a l'acció, unànimement va resoldre's prendre el Govern a les institucions monàrquiques. Va insinuar-se alguna mesura — molt poc concreta — per al cas de fallar la nostra revolta, i un escamot d'homes, enlaïrant la bandera republicana, varem llançar-nos al carrer. Eren les cinc de la tarda. L'Ajuntament va rendir-se'ns de seguida: ni una oposició rudimentària es va consignar, i aviat En Miquel Santaló tenia a les mans la vara representativa de la ciutat.

Aleshores anàrem pel Govern civil, que era precisament on podíem trobar-hi les màximes dificultats, i pel camí — tan sols aleshores — vam parlar de qui, en cas de reeixir, havia de fer-se'n càrrec. Un sol nom se'n acudí a tots: un sol podia i devia fer-ho. I per unanimitat, sense dubitatives, a ple carrer, tot caminant de pressa i empenyos per la multitud, ungírem governador civil republicà de la "provincia" de Girona l'Albert de Quintana de León.

Era l'indiscutible. L'Albert de Quintana duia una trajectòria política tan

recta i tan sincera, que ningú no tenia el dret de dubtar de la seva actuació. L'Albert de Quintana era un esperit tan pulcrament selecte, que la República havia de sentir el goig de veure-s'hi representada. L'Albert de Quintana tenia una ductilitat de talent, una acomodació tan justa a la rectitud i a la justícia, que era una garantia àdhuc per als enemics. L'Albert de Quintana era l'encarnació més exacta del moment revolucionari en nom dels drets de Catalunya, de la República i de la democràcia. L'Albert de Quintana, ensems, era

l'home que hauria mort, d'haver calgut, abraçat a la bandera gloriosa dels nostres ideals. L'Albert de Quintana assegurava l'èxit de la nostra provatura, i el lloc d'honor — lloc, aleshores, de màxima responsabilitat — li era conferit com per dret propi.

No tot va anar tan senzill com semblava. El governador monàrquic es resistia al lliurament del seu mandat. Sense exterioritzar una ferma

(Segueix a la pàgina 12)

AMERICA

La gran concentració d'ex-combatents a Washington i l'actitud que les autoritats han pres respecte d'ella és una de les coses més reveladores de l'especial tarannà dels United States of America. Si en qualsevol país d'Europa milers de veterans de la guerra es posessin en marxa per a convergir a la capital per tal de reforçar una demanda, les autoritats del país, esperadíssimes, prendrien tot de mesures extraordinàries, si no extra-legals, per a entrebancar el moviment i desfer-lo, si és que les tals autoritats no eren còmplices del moviment per tal de canviar a llur profit el règim polític.

A Amèrica, la concentració de veterans ha pogut fer-se sense que tremolés cap esfera. Cada governador ha procurat que els expedicionaris sortissin ben aviat del camp de la seva influència; però no per por d'un moviment subversiu, sinó perquè ja se sap que els grans aplècs neguitegen els indrets per on passen. A Washington, hom s'ha limitat a reforçar la policia, a avisar els bombers i la milícia, però ningú no ha discutit als vuit mil veterans protestataris el dret d'acampar als afores de la capital ni el d'omplir les tribunes del públic al Senat i a la Cambra de Representants on s'han discutit llurs demandes.

La Cambra de Representants ha aprovat el projecte en què es destinen dos mil milions de dòlars a satisfer els deutes que el país va contreure amb els homes que van prendre part a la guerra. El Senat l'ha rebutjat. I el petit exèrcit d'ex-combatents continua fent pressió moral sota els ulls de les autoritats vigilants. En tots aquests fets es revela una especial confiança americana entre tots els que prenen part en aquest afer. Els manifestants i llur cabdill, Mr. Walter Waters, tenen l'orgull de llur americanisme tan accentuat com Hoover i els altres representants del país. I per a tots ells els comunistes i els anarquistes que proven per tots els mitjans en explosius i en lletra impresa de transformar la marxa a Washington en un principi de capgirament general, no són altra cosa que dagoes, és a dir: diegos, europeus o americans del sud, gent de cara fosca i esperit espès, acostumats a fer el mandra, a no banyar-se i a menjar malament.

A. B.

CONVERSES SENSE MALICIA

MAURA.—Us juro que no votaré.

AZANA.—Doncs jo diria que ja fa temps que esteu votant.